

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 206
Karar Tarihi : 14/06/2008

Diyarbakır İl Seçim Kurulu Başkanlığınca Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 08/01/2008 tarihli ve C.05.0.SKB.4.21.00-199/9 sayılı yazıda; 298 sayılı Kanunun 18 ve 19. maddeleri uyarınca Ocak ayının son haftasında ilçe seçim kurullarının yeniden kurulacağı, daha önceden Diyarbakır 1. Merkez İlçesinin iki (2) merkeze bölünmesinin yerinde olmadığına, ancak yeni dönemde söz konusu talebin dikkate alınması gerektiğine Yüksek Seçim Kurulunca 07/08/2007 tarih ve 2007/781 sayı ile karar verildiği belirtilerek, Ocak ayının son haftasında 1. Merkez İlçe Seçim Kurulunun iki (2) merkeze bölme işleminin yapılıp yapılmayacağı hususunda bilgi verilmesi istenilmiş ve konu hakkında 19/01/2008 tarih, 25 sayılı Kurulumuz kararı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR Başkanlığında, Üyeler Hasan ERBİL ve Sadri BOZKURT'tan bir komisyon oluşturulmuş, oluşturulan komisyon da bu konudaki çalışmasını tamamlamış olmakla, konu ve komisyonca hazırlanan rapor ve eki çizelgeler incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Kurulumuzun 19/01/2008 tarihli ve 25 sayılı kararı ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanvekili Ahmet BAŞPINAR Başkanlığında, Üyeler Hasan ERBİL ve Sadri BOZKURT'tan oluşturulan komisyon çalışmasını tamamlayarak sonrasında bir rapor düzenlemiştir.

Düzenlenen ve Kurulumuza sunulan 13/06/2008 tarihli, 2008/7 sayılı "Komisyon Raporu"nda, aynen;

"298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrasında; "Son nüfus sayımına göre nüfusu 200.000'i aşan ilçelerde, köy ve mahalle sınırları (seçim bölgeleri) esas alınarak ve mümkün olduğu nispette nüfus sayısında eşitlik gözetilerek, birden fazla ilçe seçim kurulu teşkil edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Komisyonumuzca bu konuda daha önceden detaylı bir çalışma yapılmış ve Türkiye İstatistik Kurumundan temin edilen resmi nüfus sayım sonuçlarına göre 2008/4 sayılı Rapor hazırlanmıştır. Ancak, söz konusu 2008/4 sayılı Raporda da açıklandığı üzere; idari yapıda yeni ilçelerin kurulması ve bazılarının tüzel kişiliğinin kaldırılmasının gündemde olduğundan daha önceden yapılmış olan çalışmanın aynı ilçeler için yeniden bir çalışma yapılmasının önüne geçilebilmesi için yeni düzenlemelerin beklenilmesinin faydalı olacağı belirlenmiş, Kurulca da bu öneri benimsenerek yeni yasal düzenlemelerin beklenilerek sonucuna göre işlem yapılması kararlaştırılmıştır.

22/03/2008 tarihli Resmi Gazete'nin 26824 sayılı mükerrer nüshasında yayımlanan "5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ile;

- Adana İlinde; Sarıçam ve Çukurova,
- Ankara İlinde; Pursaklar,
- Antalya İlinde; Aksu, Döşemealtı, Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa,
- Diyarbakır İlinde; Bağlar, Kayapınar, Sur ve Yenişehir,
- Erzurum İlinde; Palandöken ve Yakutiye,
- Eskişehir İlinde; Odunpazarı ve Tepebaşı,
- Mersin İlinde; Akdeniz, Mezitli, Toroslar ve Yenişehir,

- İstanbul İlinde; Arnavutköy, Ataşehir, Başakşehir, Beylikdüzü, Çekmeköy, Esenyurt, Sancaktepe ve Sultangazi,
- İzmir İlinde; Bayraklı ve Karabağlar,
- Kocaeli İlinde; Başiskele, Çayırova, Darıca, Dilovası, İzmit ve Kartepe,
- Sakarya İlinde; Adapazarı, Arifiye, Erenler ve Serdivan,
- Samsun İlinde; Atakum, Canik ve İlkadım,

olmak üzere (12) büyükşehirde toplam (43) yeni ilçe kurulmuş, ayrıca İstanbul İlinde Eminönü İlçesi ve Eminönü Belediyesinin tüzel kişiliği de kaldırılarak mahalleleriyle birlikte Fatih Belediyesine bağlanmıştır.

Büyükşehir belediyesi kurulması hakkında 02/09/1993 tarih ve 504, 14/01/2000 tarih ve 593 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler ile; Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin, Sakarya ve Samsun İllerinde ilk kademe belediyeleri kurularak büyükşehir belediyeleri oluşturulmuş iken, 5747 sayılı Kanun ile adı geçen il büyükşehir belediyelerinin idari yapılarında yapılan değişiklikle merkez ilçeleri kaldırılarak, bağımsız ilçeler oluşturulmak suretiyle diğer büyükşehir belediyeleri ile idari birimler açısından aynı konuma getirilmiştir.

5747 sayılı Kanunun Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesi ve idari yapıdaki değişiklikler gözetilerek, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu çerçevesinde Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemindeki nüfus sayımı sonuçlarından 31/12/2007 tarihi itibarıyla Türkiye toplam nüfusu ile tüm il ve ilçelere göre nüfus bilgileri Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığından resmi yazı ile yeniden istenilerek temin edilmiştir.

Bundan ayrı olarak, 25/03/2008 tarihli, 2770 sayılı yazımız ile 5747 sayılı Kanun kapsamında olan 43 yeni ilçenin adli yönden hangi yargı çevresinde yer aldıkları Adalet Bakanlığından sorulmuş ve Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğü'nün 06/06/2008 tarih, 1973 sayılı yazılarında; Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun 08/05/2008 gün ve 189 sayılı kararı ile, yeni kurulan ilçelerin iş durumları, adliye teşkilatı olan ilçelere uzaklıkları ve ulaşım olanakları ile adli yargı adalet komisyonu başkanlıklarının görüşlerinin de dikkate alınarak;

Adli yönden;

1) İstanbul İl'inde yeni kurulan;

- Arnavutköy ve Sultangazi İlçelerinin Gaziosmanpaşa,
 - Esenyurt ve Beylikdüzü İlçelerinin Büyükçekmece,
 - Başakşehir İlçesinin Küçükçekmece,
 - Çekmeköy İlçesinin Ümraniye,
 - Ataşehir İlçesinin Kadıköy,
 - Sancaktepe İlçesinin Kartal,

2) Kocaeli İl'inde yeni kurulan;

- Başiskele, İzmit ve Kartepe İlçelerinin Kocaeli,
- Çayırova, Darıca ve Dilovası İlçelerinin Gebze,

3) İzmir İl'inde yeni kurulan;

- Karabağlar ve Bayraklı İlçelerinin İzmir,

4) Adana İl'inde yeni kurulan;

- Çukurova ve Sarıçam İlçelerinin Adana,

5) Ankara İl'inde yeni kurulan;

- Pursaklar İlçesinin Ankara,

6) Antalya İl'inde yeni kurulan;

- Aksu, Döşemealtı, Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa İlçelerinin Antalya,

7) Diyarbakır İl'inde yeni kurulan,

- Bağlar, Kayapınar, Sur ve Yenişehir İlçelerinin Diyarbakır,

8) Mersin İl'inde yeni kurulan;

- Akdeniz, Mezitli, Toroslar ve Yenişehir İlçelerinin Mersin,

9) Sakarya İl'inde yeni kurulan;

- Adapazarı, Arifiye, Erenler ve Serdivan İlçelerinin Sakarya,

10) Samsun İl'inde yeni kurulan;

- Atakum, Canik ve İlkadım İlçelerinin Samsun,

11) Erzurum İl'inde yeni kurulan;

- Palandöken ve Yakutiye İlçelerinin Erzurum,

12) Eskişehir İl'inde yeni kurulan;

- Odunpazarı ve Tepebaşı İlçelerinin Eskişehir,

Asliye hukuk ve ceza mahkemeleri yargı alanına dahil edilmelerine karar verildiği, bildirilmiştir.

5747 sayılı Kanunla idari yapıda yapılan düzenlemeler ile yeni kurulan (43) ilçe ve kaldırılan Eminönü İlçesinin durumları da gözetilerek, Türkiye İstatistik Kurumundan alınan kesin nüfus sayım sonuçlarına göre, bazı ilçe nüfuslarının 200.000'i aştığı, bazılarının nüfusu ise 200.000 veya daha aşağı düştüğü görülmüş, bu nedenle 298 sayılı Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü gereğince ilçe seçim kurullarının sayılarında değişiklik yapılması ve yeni kurulan (43) ilçede kendi adlarıyla müstakil ilçe seçim kurullarının oluşturulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu güne kadar; tüm nüfus sayımı sonuçlarına göre, nüfus artış oranları göz önünde bulundurularak, Yüksek Seçim Kurulunca 298 sayılı Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, ilave ilçe seçim kurulları oluşturulmuş veya nüfus oranındaki azalmalara göre de aynı madde gereğince ilçe seçim kurullarının sayılarında eksiltme yapılmıştır.

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemindeki 2007 yılı Nüfus Sayımı sonuçlarına göre, bazı ilçe nüfus sayılarında artış ve eksilme olduğu saptandığından, bu sonuçlara göre 5747 sayılı Kanunla yapılan idari düzenleme de gözetilerek tüm ilçelerin durumları yeniden ele alınmış, 298 sayılı Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrasındaki yasal hüküm çerçevesinde nüfus sayım sonuçlarına göre bazı ilçe seçim kurulu sayılarının artırılması, bazı ilçe seçim kurullarının görevlerine son verilmesi, geriye kalan ilçe seçim kurullarının ise görevlerine devam etmesi gerektiği görülmüştür.

Bu kapsamda, Yurt genelinde birlikteliğin sağlanması bakımından, ilçe seçim kurullarının sayısal durumunun belirlenmesi amacıyla yapılan çalışma sonuçlarına göre ilçe seçim kurulları bakımından;

- Varlığını koruyan,
- Artış gösteren,
- Eksilme gösteren,
- Yeni kurulan,

İlçelerin listesi ile tüm ilçe seçim kurullarının sayısal durumunu gösteren istatistiki raporlar ekte sunulmuştur.

Kurulumuzun 19/01/2008 tarihli ve 2008/19 sayılı kararında, il ve ilçe seçim kurullarında görev alacak hakimler hakkında ilke ve esaslar belirlenerek detaylı olarak açıklanmıştır.

Şöyle ki: Kurulumuzun anılan kararının,

“Büyükşehir Statüsüne Tabi Olmayan İl Merkezlerinde” başlıklı, *II/A. maddesinde; 298 sayılı Kanunun 15 inci maddesine göre; il seçim kurulunun, il merkezinde görev yapan (geçici yetkililer hariç) en kıdemli hakimin başkanlığında, merkez ilçe seçim kurulu başkanlarından sonra gelen en kıdemli iki üyeden oluşacağı ve Kurulun iki de yedek hakim üyesinin bulunacağı,*

298 sayılı Kanunun 18. maddesinin ikinci fıkrasına göre de; il merkezlerinde kurulacak merkez ilçe seçim kurullarına, il seçim kurulu başkanı hakimden sonra gelen en kıdemli hakimin başkanlık edeceği,

İl merkezinde 298 sayılı Kanunun 10. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince birden fazla ilçe seçim kurulu kurulması durumunda, il seçim kurulu başkanından sonra gelen kıdemli hakimlerin kıdem sırasına göre ilçe seçim kurulu başkanlıkları görevini yürütecekleri,

“Büyükşehir Statüsüne Tabi İl Merkezlerinde” başlıklı, *II/B. maddesinde; İl seçim kurulu başkanlığını yürütecek hakimin, İl merkezinde ve o ilin adı ile anılan adli kuruluştaki görevli (geçici yetkililer hariç) hakimlerden en kıdemli olanının il seçim kurulu başkanlığı görevini yürüteceği,*

a) İl merkezindeki ilçelerin hiç birinde bağımsız, başka bir anlatımla o ilçenin adı ile anılan adli kuruluş yok ise, bu durumda olan ilçelerin alfabetik sıralamaya tabi tutularak alt alta yazılmak suretiyle bir liste düzenleneceği, her ilçenin karşısına o ilçedeki mevcut ilçe seçim kurullarının numarası yazılarak, il merkezinde bulunan merkez ilçe seçim kurullarının sayısının saptanacağı, bununla birlikte il seçim kurulu başkanı hakimden sonra gelen hakimlerden toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar isim belirlenerek, kıdemlerine göre sıralanacağı, bu listede yer alan hakimlerin, listedeki sıralarına göre alfabetik olarak sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstleneceği,

b) İl merkezindeki ilçelerin bir ya da bir kaçında bağımsız adli kuruluş bulunduğu takdirde, bu ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlıklarının, o ilçenin hakimleri arasından bağımsız adli teşkilatı bulunmayan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu başkanlarının ise yukarıda (a) bendindeki esaslara göre belirleneceği,

c) Türkiye geneli itibariyle Büyükşehir statüsünde olan Adana, Adapazarı, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin ve Samsun İl'lerine ait ilçe ve ilk kademe belediyelerinin oluşum biçimleri 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda düzenlendiği, ilçesi bulunmayan büyükşehir belediyelerinde, ilk kademe belediyelerine ait seçim işlerinin bu illerdeki merkez ilçe seçim kurulları tarafından yürütüleceği, bu büyükşehir belediyelerindeki ilk kademe belediyelerine ait seçim işlerinin ilçe seçim kurullarına eşit şekilde dağıtılması gerekeceği, ancak bir ilk kademe belediyesine ait seçim işlerinin birden çok ilçe seçim kuruluna bırakılmasının mümkün olmadığı,

“İl ve İlçe Seçim Kurullarında Görev Alacak Hakimlerin Saptanmasına İlişkin Esaslar” başlıklı *V/b. maddesinde; Ocak ayının son haftasında ve kıdem yönünden hakimlerin kuruluş anındaki statüleri esas alınarak kurulan il ve ilçe seçim kurullarının iki yıl süre ile görev yapacakları,*

“Adli Teşkilatı Kapatılan veya İlçe Statüsüne Getirilmiş Oldukları Halde Bugüne Kadar Adli Teşkilatı Hiç Kurulmamış Olan İlçelerde İlçe Seçim Kurulu Başkanının Belirlenmesi” başlıklı *VI. maddesinde de; Bu kapsamda bulunan ilçeler birden fazla olduğu takdirde, bu ilçelerin alfabetik olarak sıralamaya tabi tutularak alt alta yazılmak suretiyle bir liste düzenleneceği, her ilçenin karşısına numara yazılarak seçim kurullarının sayısının saptanarak, mevcut ilçe seçim kurulu başkanından veya il seçim kurulu başkan ve üyeleri ile merkez ilçe seçim kurulu başkanından sonra gelen hakimlerden, toplam ilçe seçim kurulu sayısı kadar kıdem durumuna göre isimlerin belirleneceği, bu listede yer alan hakimlerin, listedeki sıralarına göre alfabetik olarak sıralanmış ilçelerin seçim kurulu başkanlıklarını üstlenecekleri,*

hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu Kurulumuz kararına göre; süreklilik ilkesi gözetilerek il ve ilçe seçim kurulları, 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun değişik 15, 18 ve 19 uncu maddelerinde sözü edilen yazılı usullere göre 25 Ocak 2008 tarihinden itibaren iki yıl süre için yeniden oluşturulmuş olup, seçim kurulu başkanları da görevlerine başlamışlardır.

Yine, mevcut uygulamalarımıza ve seçim kurullarının oluşumuna ilişkin Kurulumuzun söz konusu kararına göre; il ve ilçe seçim kurulları oluştuktan sonra, seçim kurullarının yapısında bir değişiklik yapılamayacağı ilkesi benimsenmiştir.

Bu nedenle;

1- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yayımlanarak yürürlüğe girmesinden sonra, Türkiye İstatistik Kurumunca gönderilen kesin nüfus sayım sonucu esas alınarak yapılan çalışmaya göre belirlenen ve ekte bulunan istatistiki raporların Yüksek Kurula sunularak durumun Kurulca değerlendirilerek karara bağlanması,

2- İl ve İlçe Seçim Kurulları 25 Ocak 2008 tarihinden itibaren iki yıl süre ile görev yapmaları esasına göre oluşturulmuş olduğundan,

Yeni kurulan ilçeler ile kaldırılan ilçenin durumları da dikkate alınarak Türkiye İstatistik Kurumu tarafından bildirilen kesin nüfus sayımı sonuçlarına göre;

a) Nüfuslarındaki artış nedeniyle yeni seçim kurulları oluşturulması gereken ilçelerde halen görevde bulunan ilçe seçim kurullarının görevlerini sürdüreceği ve bu kurulların yapılarında bir değişiklik yapılmasına gerek olmadığı,

ancak; nüfus artışı nedeniyle yeni oluşturulacak seçim kurullarına başkanlık edecek hakimlerin, o yer adliyesinde görev yapan ve halen görevlerini sürdüren seçim kurullarında görev almamış olan hakimler arasından 19/01/2008 tarih ve 19 sayılı kararımızda belirtilen ilkeler göz önünde bulundurulmak suretiyle belirlenmesi,

b) Nüfuslarında meydana gelen azalma nedeniyle ilçe seçim kurulu sayısında eksilme yapılması gereken ilçelerde, kuruluş sıralamasına göre en son numarayı alan ve en kıdemsiz o yer hakimi tarafından oluşturulan ilçe seçim kurulunun görevine son verilmesi,

3- Büyükşehir İl sınırları içerisinde olup da bağımsız adli teşkilatı olan veya olmayan ilçelerde meydana gelen nüfus artışından dolayı yeni oluşturulacak ilçe seçim kurullarına ve 5747 sayılı Kanun ile yeni kurulan 43 yeni ilçede oluşturulacak ilçe seçim kurullarına başkanlık edecek hakimlerin ise, sadece nüfus artışına göre yeni ilçe seçim kurulları oluşturulacak ilçeler ile yeni kurulan ilçelerin alfabetik listelerinin çıkartılarak, Kurulumuzun 19/01/2008 tarihli ve 2008/19 sayılı kararının II/b. maddesinin (a) ve (b) fıkralarında belirtilen açıklamalar ve örneklemeler çerçevesinde belirlenmesi,

4- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla yapılan idari düzenlemeye göre; daha önceden ilçe kurulmaksızın sadece ilk kademe belediyesinden oluşan Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin, Samsun ve Sakarya illerinin merkezlerinde bulunan merkez ilçeler kaldırılarak yeni ilçeler kurulduğu ve ayrıca bu durum İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 17/04/2008 tarihli yazı ekindeki idari yapıya ilişkin listede de gösterilmiş olduğundan, adı geçen illerdeki merkez ilçe seçim kurullarının görevlerine son verilerek, il merkezlerinde yeni kurulan ilçelerde, kendi adlarıyla yeni ilçe seçim kurullarının oluşturulması ve 5747 sayılı Kanundan önce oluşturulan merkez ilçe seçim kurulu başkanı olan hakimlerde göz önüne alınarak yeni kurulan ilçelerde kurulacak olan ilçe seçim kurullarında görev yapacak hakimler (yargı çevresi aynı ise) kıdem sırasına göre belirlenerek, yeni seçim kurulları oluşturulacak ilçeler alfabetik sıralamaya tabi tutularak Kurulumuzun 19/01/2008 tarih ve 2008/19 sayılı kararının II/b. maddesinin 5. fıkrasında belirtilen açıklamalar ve örneklemeler çerçevesinde belirlenmesi,

5- Yeni ilçe kurulması nedeniyle veya son nüfus sayımındaki artışa göre kurulmasına karar verilen yeni ilçe seçim kurulları ile görevlerini sürdüren ilçe seçim kurulları ve nüfusu azalan

ilçelerde görevlerine devam eden ilçe seçim kurullarının coğrafi görev alanlarının (hangi mahallelerin veya köylerin hangi ilçe seçim kurulunun görev alanına gireceği konusunda) belirlenmesinin ilçe seçim kurulu başkanları ile il seçim kurulu başkanlıklarınca ortaklaşa karara bağlanması,

6- 298 sayılı Kanunun 19. maddesinin birinci fıkrasında; "İlçe seçim kurulunun dört asıl ve dört yedek üyesi siyasi partilerden alınır... İlçe seçim kurulu başkanı bu kurulun yeniden kurulması için 18 inci maddede öngörülen sürenin başında ilçede teşkilatı bulunan ve son Milletvekili Genel Seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiye birer asıl ve birer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ eder." hükmüne yer verilmiştir.

Yeni kurulan ilçelerin önceki idari yapıları belde konumunda olduğundan, yeni kurulan ilçelerin seçim kurullarının, bu yerlerin hangi yerleşim birimlerinin birleşmesiyle ilçe oluşmuş ise, bu yerlerin ilçe olmadan önceki yerleşim birimleri dikkate alınarak 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan milletvekili genel seçimindeki oyların partiler bazında birleştirilerek yeni ilçelere ait parti oylarının belirlenmesi ve sonucuna göre 19. madde gözetilerek, yeni kurulan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu partili üyelerinin buna göre belirlenmesi, ayrıca aynı ilçelerde sandık kurullarının oluşumunda da 298 sayılı Kanunun 20. maddesinin 2. fıkrasının gözetilerek aynı işleminin esas alınması,

7- Büyükşehir statüsüne tabi olup da 5747 sayılı Kanunla yeni ilçelerin kurulmasıyla, merkez ilçeler ile İstanbul Eminönü İlçesi kaldırılmış olduğundan, söz konusu ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile seçmen kütük bürosu personelinin durumunun açıklığa kavuşturulması ve ayrıca yeni kurulan ilçelerin ilçe seçim kurullarının oluşturulmasından sonra bu ilçelerin seçmen kütük bürolarına seçim müdürü ve yeterli sayıda personel atamasının yapılması,

8- Yeni kurulan ilçeler ile nüfusunda meydana gelen artış nedeniyle kurulacak veya azalma nedeniyle kaldırılacak ilçe seçim kurullarının ve Yüksek Seçim Kurulunca kaldırılan Eminönü İlçesi İlçe Seçim Kurulunun seçim ve sandık mühürleri hakkında gerekli kararların alınması konusunda Yüksek Seçim Kurulunca Başkanlık Makamına yetki verilmesi,

9- Adana, Ankara, Bursa, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri ve Konya Büyükşehir Belediyeleri ilçeler oluşturulmak suretiyle kurulmuş ve Yüksek Seçim Kurulunca da söz konusu Büyükşehirlerde ilçe sayısınınca ilçe seçim kurulu yanında, ayrı ayrı seçmen kütük büroları oluşturulmuştur.

Örneğin; Ankara Büyükşehir Belediyesi; Altındağ, Çankaya, Mamak, Yenimahalle, Keçiören, Etimesgut, Sincan ve Gölbaşı İlçelerinden oluşturulmuş ve bu ilçelerde 298 sayılı Kanunun 28 inci maddesi gereğince kendi ilçe adlarıyla ilçe seçim kurullarının yanında ayrı ayrı seçmen kütük büroları kurularak, bu bürolara seçim müdürleri ve yeter sayıda büro personeli ataması yapılmış iken, aynı konumda olan ve Şahinbey ile Şehitkamil ilçelerinin kurulmasıyla oluşturulan Gaziantep Büyükşehirinde, Şahinbey ve Şehitkamil olmak üzere iki ayrı ilçe seçim kurulu kurulmasına rağmen, iki ayrı seçmen kütük bürosunun kurulması gerekirken, ilçe kurulmaksızın ilk kademe belediyelerinden oluşan Büyükşehirlerde olduğu gibi merkez ilçe seçmen kütük bürosuna benzer, Şehitkamil ve Şahinbey İlçelerinin seçim işlerini yürüten tek bir seçmen kütük bürosu kurulmuş ve bir müdür ile yeter sayıda personel ataması yapılmıştır.

Bu nedenle; Büyükşehir kapsamında olan Gaziantep İl'inin durumunun yeniden ele alınarak, Şahinbey ve Şehitkamil İlçelerinde kendi adlarıyla ve diğer büyükşehir il merkezlerindeki uygulamaya paralellik gösterecek şekilde ilçe sayısınınca birer seçmen kütük bürosunun kurularak, oluşturulacak bu bürolara ayrı ayrı seçim müdürü ve yeter sayıda büro personeli ataması yapılmasının değerlendirilmesi gerektiği,"

şeklinde görüş bildirilmiştir.

Komisyon raporunda da belirtildiği üzere; 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; son nüfus sayımına göre nüfusu 200.000'i aşan ilçelerde, köy ve mahalle sınırları (seçim bölgeleri) esas alınarak ve mümkün olduğu nispette nüfus sayılarındaki eşitlik gözetilerek, birden fazla ilçe seçim kurulu teşkil edileceği, hükmü öngörülmüştür.

Aynı Kanunun;

10 uncu maddesinde; "... her ilçede bir ilçe seçim kurulu ... bulunur.",

18 inci maddesinde; "İlçe seçim kurulu, iki yılda bir Ocak ayının son haftasında, bir başkan ile altı asıl ve altı yedek üyeden kurulur ve iki yıl süre ile görev yapar. İlçedeki en kıdemli hakim kurulun başkanıdır..."

28 inci maddesinde; "... her ilçede "Seçmen Kütükleri Bürosu" kurulmuştur."

30 uncu maddesinin son fıkrasında; "İlçe seçmen kütük büroları ve il seçim kurulları için öncelikle adliye ve hükümet konaklarında yeterli nitelikte yer ayırmakla Cumhuriyet Başsavcıları ile mülki amirler görevlidir."

hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 30 ve 181 inci maddelerinde de; seçmen kütük bürolarının, ilçe seçim kurulu başkanı olan hakim nezaretinde faaliyette bulunacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu çerçevesinde Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemindeki nüfus sayımı sonuçları 31/12/2007 tarihi itibarıyla Türkiye toplam nüfusu ile tüm il ve ilçelere göre nüfus bilgileri Türkiye İstatistik Kurumunca açıklanmış ve Kurulumuz Başkanlığına bildirilmiştir. Açıklanan nüfus sonuçlarına göre; bazı ilçe nüfuslarının 200.000'i aştığı ve yukarıda sözü edilen madde hükmü gereğince birden fazla ilçe seçim kurulu oluşturulacak nüfusa ulaştığı, yine bazı ilçe nüfuslarının 200.000'den aşağı düşerek eksilme gösterdiği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, komisyonca yürütülen çalışma sonrası düzenlenen 13/06/2008 tarih ve 2008/7 sayılı raporun Kurulumuzca uygun görüldüğüne ve komisyon raporunda belirtilen konuların karar haline dönüştürülmesine ve karar gereğinin yerine getirilmek üzere ilgili il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

S O N U Ç: Açıklanan nedenlerle;

1- 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun yayımlanarak yürürlüğe girmesinden sonra, Türkiye İstatistik Kurumundan temin edilen kesin nüfus sayım sonuçları, ilçelerin coğrafi konumları ve mülki bütünlükleri göz önüne alınarak;

1- Adana İli;

a) Sarıçam İlçesinde bir (1) adet,

b) Çukurova İlçesinde iki (2) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

2- Ankara İli;

a) Etimesgut İlçesinde mevcut bir (1) ilçe seçim kurulu sayısının iki (2)'ye çıkartılmasına,

b) Keçiören İlçesinde mevcut üç (3) ilçe seçim kurulu sayısının dört (4)'e çıkartılmasına,

c) Altındağ İlçesinde mevcut üç (3) ilçe seçim kurulu sayısının iki (2)'ye düşürülmesine,

ç) Pursaklar İlçesinde bir (1) adet ilçe seçim kurulu kurulmasına,

3- Antalya İli;

a) Aksu İlçesinde bir (1) adet,

b) Döşemealtı İlçesinde bir (1) adet,

c) Kepez İlçesinde iki (2) adet,

- c) Konyaaltı İlçesinde bir (1) adet,
- d) Muratpaşa İlçesinde iki (2) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

4- Bursa İli Osmangazi İlçesinde mevcut üç (3) ilçe seçim kurulu sayısının dört (4)'e çıkarılmasına,

5- Denizli İli Merkez İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının Üç (3)'e çıkarılmasına,

6- Diyarbakır İli;

- a) Bağlar İlçesinde iki (2) adet,
- b) Kayapınar İlçesinde bir (1) adet,
- c) Sur İlçesinde bir (1) adet,
- ç) Yenişehir İlçesinde bir (1) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

7- Erzurum İli;

- a) Palandöken İlçesinde bir (1) adet,
- b) Yakutiye İlçesinde bir (1) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

8- Eskişehir İli;

- a) Odunpazarı İlçesinde iki (2) adet,
- b) Tepebaşı İlçesinde bir (1) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

9- Gaziantep İli Şehitkamil İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının üç (3)'e çıkartılmasına,

10- Mersin İli;

- a) Akdeniz İlçesinde iki (2) adet,
- b) Mezitli İlçesinde bir (1) adet,
- c) Toroslar İlçesinde bir (1) adet,
- ç) Yenişehir İlçesinde bir (1) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

11- İstanbul İli,

- a) Avcılar İlçesinde mevcut bir (1) ilçe seçim kurulu sayısının iki (2)'ye,
- b) Bağcılar İlçesinde mevcut üç (3) ilçe seçim kurulu sayısının dört (4)'e,
- c) Pendik İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının üç (3)'e çıkartılmasına,

- ç) Bakırköy İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının bir (1)'e,
d) Gaziosmanpaşa İlçesinde mevcut dört (4) ilçe seçim kurulu sayısının üç (3)'e,
e) Kadıköy İlçesinde mevcut dört (4) ilçe seçim kurulu sayısının üç (3)'e,
f) Büyükçekmece İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının bir (1)'e düşürülmesine,
g) Arnavutköy İlçesinde bir (1) adet,
ğ) Ataşehir İlçesinde iki (2) adet,
h) Başakşehir İlçesinde bir (1) adet,
ı) Beylikdüzü İlçesinde bir (1) adet,
i) Çekmeköy İlçesinde bir (1) adet,
j) Esenyurt İlçesinde iki (2) adet,
k) Sancaktepe İlçesinde bir (1) adet,
l) Sultangazi İlçesinde iki (2) adet,
- ilçe seçim kurulu kurulmasına,

12- İzmir İli,

- a) Karşıyaka İlçesinde mevcut üç (3) ilçe seçim kurulu sayısının iki (2)'ye,
b) Konak İlçesinde mevcut dört (4) ilçe seçim kurulu sayısının iki (2)'ye,
düşürülmesine,
c) Bayraklı İlçesinde iki (2) adet,
ç) Karabağlar İlçesinde iki (2) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

13- Kocaeli İli;

- a) Başiskele İlçesinde bir (1) adet,
b) Çayirova İlçesinde bir (1) adet,
c) Darıca İlçesinde bir (1) adet,
ç) Dilovası İlçesinde bir (1) adet,
d) İzmit İlçesinde iki (2) adet,
e) Kartepe İlçesinde bir (1) adet,
- ilçe seçim kurulu kurulmasına,

14- Malatya İli Merkez İlçesinde mevcut üç (3) ilçe seçim kurulu sayısının iki (2)'ye düşürülmesine,

15- Sakarya İli;

- a) Adapazarı İlçesinde bir (1) adet,
- b) Arifiye İlçesinde bir (1) adet,
- c) Erenler İlçesinde bir (1) adet,
- ç) Serdivan İlçesinde bir (1) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

16- Samsun İli;

- a) Atakum İlçesinde bir (1) adet,
- b) Canik İlçesinde bir (1) adet,
- c) İlkadım İlçesinde iki (2) adet,

ilçe seçim kurulu kurulmasına,

17- Zonguldak İli Merkez İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının bir (1)'e düşürülmesine,

18- Kırıkkale İli Merkez İlçesinde mevcut iki (2) ilçe seçim kurulu sayısının bir (1)'e düşürülmesine,

ve bu ilçelerde Kurulumuzun 19/01/2008 tarih ve 19 sayılı kararında ve komisyon raporunda açıklanan esas ve ilkeler doğrultusunda ilçe seçim kurullarının oluşturulmasına,

19- Diğer ilçe seçim kurullarının mevcut durumlarını koruduğuna ve nüfuslarının ilçe seçim kurulu sayılarının artırılmasını veya azaltılmasını gerektirecek ölçütte görülmediğine,

II- İl ve İlçe Seçim Kurulları 25 Ocak 2008 tarihinden itibaren iki yıl süre ile görev yapmaları esasına göre oluşturulmuş olduğundan, yeni kurulan ilçeler ile kaldırılan ilçenin durumları da dikkate alınarak, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından bildirilen kesin nüfus sayımı sonuçlarına göre;

1- Nüfuslarındaki artış ve yeni ilçeler kurulması nedenleriyle yeni ilçe seçim kurulları oluşturulması gereken ilçelerde halen görevde bulunan ilçe seçim kurullarının görevlerini sürdürmesi gerektiğine ve bu kurulların yapılarında bir değişiklik yapılmasına gerek olmadığına,

ancak; nüfus artışı veya yeni ilçelerin kurulması nedeniyle yeni oluşturulacak seçim kurullarına başkanlık edecek hakimlerin, o yer adliyesinde görev yapan ve halen görevlerini sürdüren seçim kurulu başkanları dışında kurullarda görev almamış olan hakimler arasından 19/01/2008 tarih ve 19 sayılı kararımızda belirtilen ilkeler göz önünde bulundurulmak suretiyle belirlenmesine,

2- Nüfuslarında meydana gelen azalma nedeniyle ilçe seçim kurulu sayısında eksilme yapılması gereken ilçelerde, kuruluş sıralamasına göre en son numarayı alan ve en kıdemsiz o yer hakimi tarafından oluşturulan ilçe seçim kurulunun görevine son verilmesine,

III - Büyükşehir İl sınırları içerisinde olup da bağımsız adli teşkilatı olan veya olmayan ilçelerde meydana gelen nüfus artışından dolayı yeni oluşturulacak ilçe seçim kurullarına ve 5747 sayılı Kanun ile yeni kurulan 43 yeni ilçede oluşturulacak ilçe seçim kurullarına başkanlık edecek hakimlerin ise, sadece nüfus artışına göre yeni ilçe seçim kurulları oluşturulacak ilçeler ile yeni kurulan ilçelerin alfabetik listelerinin çıkartılarak, Kurulumuzun 19/01/2008 tarihli ve 2008/19 sayılı kararının II/b. maddesinin (a) ve (b) fıkralarında belirtilen açıklamalar ve örneklemeler çerçevesinde belirlenmesine,

IV - 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla yapılan idari düzenlemeye göre;

1- Daha önceden ilçe kurulmaksızın sadece ilk kademe belediyesinden oluşan Antalya, Diyarbakır, Erzurum, Eskişehir, İzmit, Mersin, Samsun ve Sakarya illerinin merkezlerinde bulunan merkez ilçeler kaldırılarak yeni ilçeler kurulmuş ve ayrıca bu durum İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 17/04/2008 tarihli yazı ekindeki idari yapıya ilişkin listede de gösterilmiş olduğundan, adı geçen illerdeki merkez ilçe seçim kurullarının görevlerine son verilerek, il merkezlerinde yeni kurulan ilçelerde, kendi adlarıyla yeni ilçe seçim kurullarının oluşturulmasına,

2- 5747 sayılı Kanundan önce oluşturulan merkez ilçe seçim kurulu başkanı olan hakimlerde göz önüne alınarak, yeni kurulan ilçelerde kurulacak olan ilçe seçim kurullarında görev yapacak hakimlerin (yargı çevresi aynı ise), kıdem sırasına göre belirlenerek, yeni ilçe seçim kurulları oluşturulacak ilçeler alfabetik sıralamaya tabi tutulmak suretiyle Kurulumuzun 19/01/2008 tarih ve 2008/19 sayılı kararının II/b. maddesinin 5. fıkrasında belirtilen açıklamalar ve örneklemeler çerçevesinde belirlenmesine,

V- Yeni ilçe kurulması nedeniyle veya son nüfus sayısındaki artışa göre kurulmasına karar verilen yeni ilçe seçim kurulları ile görevlerini sürdüren ilçe seçim kurulları ve nüfusu azalan ilçelerde görevlerine devam eden ilçe seçim kurullarının coğrafi görev alanlarının, seçim çevreleri, nüfus durumları ile idari birimlerdeki bütünlük (hangi beldelerin, mahallelerin veya köylerin hangi ilçe seçim kurulunun görev alanına gireceği konusunda) gözetilmek suretiyle, ilçe seçim kurulu başkanları ile il seçim kurulu başkanlıklarınca ortaklaşa belirlenmesine ve bu konuda düzenlenecek tutanakların ve alınacak kararların birer örneğinin Kurulumuz Başkanlığına gönderilmesine,

VI - 298 sayılı Kanunun 19. maddesinin birinci fıkrasında; "İlçe seçim kurulunun dört asıl ve dört yedek üyesi siyasi partilerden alınır... İlçe seçim kurulu başkanı bu kurulun yeniden kurulması için 18 inci maddede öngörülen sürenin başında ilçede teşkilatı bulunan ve son Milletvekili Genel Seçiminde o ilçede en çok oy almış olan dört siyasi partiye birer asıl ve birer yedek üye adını iki gün içinde bildirmelerini tebliğ eder." hükmü yer aldığından;

1- Yeni kurulan ilçelerin, ilçe kurulmazdan önceki idari yapıları belde konumunda olduğundan, yeni kurulan ilçelerin seçim kurullarının, bu yerlerin hangi yerleşim birimlerinin birleşmesiyle ilçe oluşmuş ise, bu yerlerin ilçe olmadan önceki yerleşim birimleri dikkate alınarak 22 Temmuz 2007 tarihinde yapılan milletvekili genel seçimindeki oyların partiler bazında birleştirilerek yeni ilçelere ait parti oylarının belirlenmesine ve sonucuna göre 19. madde gözetilerek, yeni kurulan ilçelerdeki ilçe seçim kurulu partili üyelerinin buna göre belirlenmesine,

2- Aynı ilçelerdeki sandık kurullarının oluşumunda da, 298 sayılı Kanunun 20. maddesinin 2. fıkrasının gözetilerek aynı işlemin esas alınmasına,

VII - Seçim kurullarının iki yıl süreyle yeniden oluşturulmasına dair Kurulumuzun 19/01/2008 tarih ve 2008/19 sayılı kararında belirtilen ilkeler doğrultusunda, yeni kurulacak olan her ilçe seçim kurulu için ayrı ayrı olmak üzere hakimlerin görevi devraldıklarına ilişkin oluşum tutanakları ile yine ilçe seçim kurullarında görev alacak siyasi parti ve memur üyelerin belirlenmesine ilişkin tutanakların ve yemin metinlerinin düzenlenerek Kurulumuz Başkanlığına gönderilmesine,

VIII - Büyükşehir statüsüne tabi olup da 5747 sayılı Kanunla yeni ilçelerin kurulmasıyla, merkez ilçeler ile İstanbul Eminönü İlçesi kaldırılmış olduğundan, söz konusu ilçelerde görev yapan seçim müdürleri ile seçmen kütük bürosu personelinin naklen atanma işlemleri ve ayrıca yeni kurulan ilçelerde ilçe seçim kurullarının oluşturulmasından sonra bu ilçelerde kurulacak seçmen kütük bürolarına seçim müdürü ve yeter sayıda personel ataması yapılması için Başkanlık Makamına yetki verilmesine,

IX - Yeni kurulan ilçeler ile nüfusunda meydana gelen artış nedeniyle kurulacak veya azalma nedeniyle kaldırılacak ilçe seçim kurullarının ve Yüksek Seçim Kurulunca kaldırılan Eminönü İlçesi İlçe Seçim Kurulunun seçim ve sandık kurulu mühürleri ile sair büro malzemeleri hakkında gerekli işlemlerin yapılmasının Başkanlık Makamınca yürütülmesine,

X - Büyükşehir kapsamında olan Gaziantep İl'inde mevcut merkez ilçe seçmen kütük bürosunun kaldırılarak, Gaziantep Büyükşehir İl merkezinde bulunan Şahinbey ve Şehitkamil İlçelerinde kendi adlarıyla ve diğer büyükşehir il merkezlerindeki uygulamaya paralellik gösterecek şekilde ilçe sayısınınca birer seçmen kütük bürosunun kurulmasına ve oluşturulacak

bu bürolara ayrı ayrı seçim müdürü ve yeter sayıda büro personeli ataması yapılması için Başkanlık Makamına yetki verilmesine,

XI – Yeni kurulan ilçelerdeki seçmen kütük bürolarının yer temininin 298 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin son fıkrası uyarınca Adalet Bakanlığı, Cumhuriyet Başsavcıları ve Mülki İdare Amirlerince sağlanmasına,

XII - Karar örneğinin;

1- Kurulumuz İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı ile Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğüne,

2- İlgili il ve ilçe seçim kurulu başkanlıklarına,

3- Siyasi parti genel başkanlıklarına,

4- Seçmen kütük bürolarına yer temini için Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığına,

gönderilmesine,

XIII - Karar örneğinin Resmi Gazetede yayımlanmasına,

14/06/2008 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Muammer AYDIN

Başkanvekili
Ahmet BAŞPINAR

Üye
Hasan ERBİL

Üye
Necati SÖZ

Üye
Hüseyin EKEN

Üye
Bahadır DOĞUSOY

Üye
Ali EM

Üye
Kırdar ÖZSOYLU

Üye
Sadri BOZKURT

Üye
M. Zeki ÇELEBİOĞLU